

Aan de gemeenteraad

Raadsvoorstel

Onderwerp

Ontwerpbegroting 2023 en meerjarenbegroting 2024-2027 van de gemeenschappelijke regeling BsGW

Beslispunt(en)

Als zienswijze kenbaar maken dat de raad niet kan instemmen met de ontwerpbegroting 2023 en meerjarenbegroting 2024-2027 omdat:

1. de begrote personeelslasten niet in lijn zijn met het in 2022 afgeronde Ondernemings- en Ontwikkelplan (afbouw van 161,8 fte naar 141,8 fte);
2. de personeelslasten te omvangrijk zijn begroot, omdat deze niet vanuit een zero-based-budget benadering in de begroting is opgebouwd;
3. de ICT-investeringen niet conform de eigen memo worden geactiveerd dan wel worden afgeschreven ten laste van de exploitatie gedurende de toegestane levensduur / afschrijvingsperiode;
4. de wijze van financiering en afschrijving van de nieuwe belastingapplicatie (groot 2,775 miljoen) eerst via besluitvorming in het AB dient plaats te vinden, vanwege het feit dat er diverse varianten mogelijk zijn die per variant verschillende impact op de bijdrage per deelnemer;
5. rondom de financiering van de totale kosten van het OOP afgeweken wordt van het AB-besluit van 14 december 2017;
6. het inderdieneffect van € 1.300.000 niet adequaat is meegenomen in de aanstaande begrotingen;
7. in de begroting extra financiële buffers/ruimten zijn opgenomen in de vorm van onvoorzien en indexeringen waarvan vanuit de historie geconcludeerd kan worden dat deze niet nodig zijn;
8. op basis van de eigen vastgestelde waarderingstabel geen aanvulling van het weerstandvermogen noodzakelijk is.

Toelichting

Aanleiding / motivering

Op 24 februari 2022 heeft de gemeente de ontwerpbegroting 2023 en de ontwerp-meerjarenbegroting 2023-2027 van de BsGW ontvangen, met het verzoek deze aan de raad aan te bieden en eventueel een zienswijze hierover naar voren te brengen.

Financieel effect ontwerpbegroting 2023 en ontwerp-meerjarenraming 2024-2027

De ontwerpbegroting 2023 laat een stijging van de netto-kosten zien van € 3,989 miljoen ten opzichte van de begroting 2022.

De stijging heeft betrekking op de volgende posten:

1. Loonindexering	€ 336 duizend
2. Correctie sociale lasten	€ 973 duizend
3. Indexering goederen en diensten	€ 191 duizend
4. Afschrijvingen	€ 96 duizend

5. Overige GDI-voorzieningen	€ - 300 duizend
6. Uitvoeringskosten extra WOZ-bezwaren en -beroepen	€ 418 duizend
7. Implementatiekosten AHA	€ 2,275 miljoen
Totaal	€ 3,989 miljoen

Toelichting:

1. Loonindexering (nadeel € 336 duizend)

De indexering voor loonontwikkeling is gebaseerd op de meest actuele, (meerjaren)gegevens van het Centraal Plan Bureau (CPB), en de loonvoet sector overheid. De BsGW heeft op basis hiervan rekening gehouden met een indexering van 2,5%.

2. Correctie sociale lasten (nadeel 973 duizend)

In het verleden werden bepaalde kostensoorten in zijn totaliteit begroot. Tijdens het opstellen van de begroting 2023, de bestuursrapportage Q4 2021 en de jaarstukken 2021 is een groeiende discrepantie naar voren gekomen in de verhouding tussen de bruto lonen en de sociale lasten. Waar in de begrotingen tot en met 2022 steeds is gerekend met een percentage aan sociale lasten van nog geen 23%, blijkt uit de realisatie sprake te zijn van ca. 32%; een verschil van bijna 10%. Een en ander werkt financieel-technisch aanzienlijk door vanwege het feit dat de personeelskosten bijna de helft van de totale begrote kosten van BsGW zijn.

Een diepere analyse is gemaakt. De conclusie hieruit is dat het opnemen van 32% de reële toerekening is. Het financieel effect bedraagt € 973.000,- en is structureel.

3. Indexering goederen en diensten (nadeel 191 duizend)

De indexering goederen en diensten is gebaseerd op de meest actuele, (meerjaren)gegevens van het Centraal Plan Bureau (CPB), en de Consumenten Prijsindex (CPI).

De index voor wat betreft ICT-leveranciers wordt hierbij separaat berekend op basis van de index over de afgelopen 3 jaar, aangezien deze gemiddeld genomen hoger ligt dan de CPI. De BsGW heeft op basis hiervan rekening gehouden met een indexering van 2% op goederen en diensten en 2,7% op ICT.

4. Afschrijvingen (nadeel € 96 duizend)

De meerkosten ad. € 96.000 zijn een gevolg van de aanschaf van enkele noodzakelijke opties in het belastingpakket.

5. Overige Generieke Digitale Infrastructuur (GDI) voorzieningen (voordeel € 300 duizend)

In voorgaande jaren waren voor GDI twee begrotingsposten opgenomen van elk € 300 duizend; één betrof de doorbelasting van de beheerskosten voor DigiPoort, DigiD, MijnOverheid (vanaf 2018), de andere post betrof een te verwachte doorbelasting inzake de overige GDI-voorzieningen. In de afgelopen twee jaar is deze laatste post (overige voorzieningen) nooit in rekening gebracht door het ministerie van BZK en is de verwachting dat BsGW in 2023 ook geen factuur meer ontvangt voor deze voorzieningen.

Het is daarom verantwoord om de tweede post te laten vervallen.

6. Uitvoeringskosten extra WOZ-bezwaren en – beroepen (nadeel € 418 duizend)

Eveneens zijn door de toegenomen (meer dan begrote) WOZ-bezwaren en -beroepen ook de hieraan gelieerde uitvoeringskosten toegenomen, zoals extra inzet van KCC-medewerkers, taxateurs, ICT-ers en juridisch medewerkers). Naar aanleiding van het toenemend aantal bezwaren als gevolg van de inzet van No Cure No Pay (NCNP) bedrijven heeft het ministerie van Justitie en Veiligheid op basis van voornoemde ontwikkelingen een onderzoek ingesteld naar de ontwikkeling van het aantal bezwaren en de in verband hiermee toegekende kostenvergoedingen met als doel scherp te krijgen in hoeverre de NCNP-bedrijven juridische procedures bij WOZ-beschikkingen hoofdzakelijk inzetten als verdienmodel voor de verkrijging van proceskostenvergoedingen. Het onderzoek wordt uitgevoerd door het Wetenschappelijk Onderzoek- en Documentatiecentrum (WODC). In februari 2021 is het rapport door het WODC opgeleverd. Naar aanleiding hiervan heeft de VNG aangegeven dat op korte termijn een oplossing dient te komen voor de uitvoeringsproblemen. Volgens de VNG staat in deze discussie de rechtsbescherming van de burger (en ondernemer) uitdrukkelijk voorop. Het bestaan van het Besluit proceskosten bestuursrecht zelf staat niet ter discussie, noch het bestaan van de NCNP-bedrijven, maar wel de onbedoelde uitwassen. De VNG heeft het COELO gevraagd om een nader onderzoek. Het WODC-rapport geeft namelijk geen antwoord op een van de hoofdvragen van het

onderzoek: of er een onbedoeld verdienmodel in de proceskostenregeling schuilt? Inmiddels is het onderzoek afgerond en zijn de resultaten bekend. Uit dit onderzoek blijkt de door de NCNP-bedrijven ontvangen grotendeels vaste kostenvergoeding relatief hoog is gezien de veelal sterk geautomatiseerde werkwijze. En dat levert een financiële prikkel op om zoveel mogelijk bezwaarschriften (nagenoeg ongeacht de slagingskans) in te dienen. Er is dus overduidelijk sprake van een verdienmodel. Het COELO-rapport wordt door de VNG benut in de lopende gesprekken met stakeholders waaronder de betrokken ministeries en de belangenvereniging van zowel de gemeentes, samenwerkingsverbanden en NCNP-bedrijven. De inzet daarbij is om zo snel mogelijk te komen tot een adequate rechtsbescherming zonder ongewenste neveneffecten.

7. Implementatiekosten Aanbesteding Hosting Applicaties AHA (nadeel € 2,275 duizend)

De verwachte implementatiekosten van het programma Aanbesteding Hosting en Applicaties (voortaan genoemd: AHA) zijn ingeschat op € 2,775 miljoen, waarvan naar verwachting € 500 duizend in 2022 en € 2,275 miljoen in 2023 zullen drukken op de begroting. Hiervoor wordt een bestemmingsreserve gevormd.

Aangezien het de verwachting is dat de kosten daadwerkelijk in 2022 en 2023 worden gemaakt, zal de volledige bestemmingsreserve hiervoor worden aangewend in die jaren.

Aandeel gemeente Eijsden-Margraten

Op basis van de door de BsGW gepresenteerde concept begroting bedraagt het aandeel van de gemeente Eijsden-Margraten hierin € 543.000. In de meerjarenbegroting van de gemeente Eijsden-Margraten is een bedrag opgenomen van € 451.000. Instemmen met de concept begroting van de BsGW zou betekenen dat er een tekort ontstaat van € 92.000. Naast de bijdrage in de exploitatie wordt ook een aanvulling van het weerstandsvermogen gevraagd van € 1.961.

Samen grip op verbonden partijen (SGOVP) en lijn 50

Samen met SGOVP en de lijn 50 gemeenten is kritisch naar de concept begroting van de BsGW gekeken. Dit heeft er toe geleid dat wij naar verwachting met de lijn 50 gemeenten een gezamenlijke zienswijze uitbrengen. Of onze zienswijze ook gedeeld wordt door de overige SGOVP gemeenten is op dit moment nog niet duidelijk.

Onze zienswijze behelst de volgende punten:

1. Personeelslasten:

Zienswijze:

- a. Wij menen dat de begrote bedragen voor iedere begrotingscyclus opnieuw, steeds weer zo actueel mogelijk en dus gebaseerd op de ervaringscijfers, in combinatie met reële verwachte ontwikkelingen, bepaald dienen te worden. Een 'zero based budget'-opzet voor iedere jaarlijkse begroting is gewenst. Met het oog op de o.i. véél te ruimhartig opgenomen personeelslasten, verzoeken wij BsGW een aanpassing te maken van de bruto lonen.
- b. Voorts merken wij op dat met de afronding van het Ondernemings- en Ontwikkelplan eind 2020 onze verwachting is, dat de personeelslasten vanaf 2021 een (op gang komende en geleidelijke) afname zou laten zien: "de formatie zal uiterlijk 31-12-2024 uitkomen op 141,8 fte" (van nu: 161,8). Deze wordt echter niet teruggezien in de geprognosticeerde personeelslasten van de komende jaren, sterker nog, de personeelslasten stijgen gestaag door. Ons verzoek is om de begrote personeelslasten, op basis van de verwachte resultaten uit het Ondernemings- en Ontwikkelplan, te herzien.
Wij verzoeken de 'minder' bruto lonen, als gevolg van het afgeronde en succesvol geïmplementeerde OOP, zichtbaar tot uitdrukking te laten komen in een daling van de bruto lonen.

2. ICT-kosten:

De aanschaf van een nieuwe belastingapplicatie ad. € 2,775 miljoen is een grote investering, waarvan het leeuwendeel (€ 2,275 milj.) ten laste van de begroting 2023 komt. Op expliciet verzoek van de deelnemers heeft de BsGW een memorandum opgesteld waarin een nadere toelichting wordt gegeven op de aanschaf en financiering van deze applicatie. Hierin wordt aangestipt dat maximaal een deel van de kosten geactiveerd kunnen worden. Dit is echter niet in de begroting vertaald.

Zienswijze:

Wij menen dat er verschillende vormen mogelijk zijn, waarop de financiering van de aanschaf van de applicatie vorm kan worden gegeven. Iedere variant heeft een ander effect op de exploitatierekening van BsGW en daarmee één-op-één op de bijdragen van de deelnemers.

- a. Wij dringen er dan ook op aan dat de verschillende varianten inclusief de impact per variant op de bijdrage per deelnemer vóór af voor besluitvorming aan het Algemeen Bestuur dient te worden voorgelegd.
- b. Teneinde de jaarlijkse last van de investeringen in het algemeen en van deze applicatie in het bijzonder zoveel als mogelijk te nivelleren, verzoeken wij BsGW dringend deze te activeren en af te schrijven ten laste van de exploitatie gedurende de toegestane levensduur / afschrijvingsperiode.

3. Ondernemings- en Ontwikkelplan (OOP):

Het Ondernemings- en Ontwikkelplan (OOP) BsGW 2018-2020 en de wijze van financiering hiervan, is vastgesteld door het Algemeen Bestuur van BsGW in de AB-vergadering van 14-12-2017. Het OOP werd eind 2020 afgerond en de financiering zou door BsGW zelf worden verzorgd. In totaal bedragen de kosten € 4.000.000 en met een 'inverdien-bedrag' ad € 1.300.000 vanaf 2025 moest eerst drie jaren de 'financiering' worden terugbetaald, alvorens de bijdrage van de deelnemers kan worden verlaagd. De geprognosticeerde balans van BsGW laat een opgenomen geldlening ad € 2.000.000 zien en niet van € 4.000.000.

Zienswijze:

- a. BsGW wordt verzocht helder toe te lichten waarom, met deze lagere eigen wijze van financiering van de totale kosten van het OOP, is afgeweken van de besluitvorming zoals op 14 december 2017 door het AB genomen, in die zin, dat BsGW niet heeft gekozen voor een externe financiering; we gaan er hierbij van uit dat de eigen exploitatie dermate 'lean en mean' is en geen mogelijkheden heeft om de resterende € 2.000.000 binnen de eigen exploitatie op te vangen.
- b. Als het 'inverdieneffect' € 1.300.000 bedraagt, dan is (niet 3 jaren nodig om de financiering af te lossen), maar dan is de financiering al na anderhalf jaar voltooid en dan kunnen de bijdragen van de deelnemers eerder dalen dan pas in 2028. BsGW wordt verzocht om deze aanpassingen mee te nemen in aanstaande begrotingen en de deelnemers nu al hierover te informeren.

4. Weerstandsvermogen

We constateren dat de BsGW op meerdere plekken een voorschot neemt op eventuele financiële tegenvallers, die zich mogelijk ooit op enig moment zouden kunnen voordoen. Verder constateren we dat een aantal van deze mogelijke financiële tegenvallers ook in de exploitatiebegroting voor reële bedragen zijn opgenomen. Bovenop deze dubbeltelling wordt ook nog eens jaarlijks een post onvoorzien in de begroting opgenomen en geïndexeerd, hoewel de ervaring leert dat deze al 3 jaar op rij niet wordt gebruikt! Tot slot heeft het AB in de vergadering van 24 maart de kadernota risicomanagement en weerstandsvermogen vastgesteld. Hierin heeft het AB de klasse van kans en gevolg vastgesteld en hiermee de risicoscore vastgesteld. Vervolgens is op basis van deze risicoscore het financiële risico bepaald. Wat opvalt is dat het financiële risico percentage niet door het AB is vastgesteld, maar uit navraag blijkt dat door het MT is vastgesteld. Daarnaast heeft het AB de waarderingstabel vastgesteld. Op basis van deze waarderingstabel zou bij een weerstandsratio tussen de 0,8 en 1 geen actie nodig zijn. Alhoewel het weerstandratio hier tussen ligt wordt toch voorgesteld het weerstandsvermogen aan te vullen.

Zienswijze:

BsGW wordt verzocht de 'lucht' in de begroting, door het op verschillende plekken en daarmee dubbelvormen van financiële buffers c.q. potjes, nog eens kritisch tegen 't licht te houden en zo minimalistisch als mogelijk op te nemen. Zo dienen 'dubbele' risico's (zoals voor 'covid-19' en ook 'meer bezwaren door ncnp's'), maar ook het 'kanspercentage' herzien te worden; daarenboven kan de post 'onvoorzien' volledig vervallen met het oog op de eerder genoemde motivering dat financiële tegenvallers sowieso worden afgewenteld op de deelnemers. Daarnaast is op basis van de eigen vastgestelde waarderingstabel geen aanvulling van het weerstandsvermogen noodzakelijk.

Relatie met bestaand beleid en strategische visie / integraliteit

Per 1 januari 2015 is de gemeente toegetreten tot de gemeenschappelijke regeling BsGW. Dientengevolge behoort de BsGW tot de verbonden partijen van de gemeente.

Gevolgen

Burgerparticipatie, toelichting en verantwoording

nvt

Financiële en personele aspecten, incidenteel / structureel, begrotingspost

nvt

Planning, uitvoering en evaluatie

Beeldvormende vergadering: 16 mei 2022

Oordeelsvormende vergadering 24-5-2022

Communicatie

Na vaststelling door de gemeenteraad zal de zienswijze aan de BsGW kenbaar worden gemaakt.

Maatschappelijke effecten

nvt

Privacy

nvt

Risico's

nvt

Het college van Eijsden-Margraten
De gemeentesecretaris,

De voorzitter,

Drs. M.A.G. Gerits

Drs. G.J.M. Cox

RAADSBSLUIT

De raad van de gemeente Eijsden-Margraten

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders;

Besluit:

Een zienswijze in te dienen niet te kunnen instemmen met de concept-begroting 2023 omdat:

1. de begrote personeelslasten niet in lijn zijn met het in 2022 afgeronde Ondernemings- en Ontwikkelplan (afbouw van 161,8 fte naar 141,8 fte);
2. de personeelslasten te omvangrijk zijn begroot, omdat deze niet vanuit een zero-based-budget benadering in de begroting is opgebouwd;
3. de ICT-investeringen niet conform de eigen memo worden geactiveerd dan wel worden afgeschreven ten laste van de exploitatie gedurende de toegestane levensduur / afschrijvingsperiode;
4. de wijze van financiering en afschrijving van de nieuwe belastingapplicatie (groot 2,775 miljoen) eerst via besluitvorming in het AB dient plaats te vinden, vanwege het feit dat er diverse varianten mogelijk zijn die per variant verschillende impact op de bijdrage per deelnemer;
5. rondom de financiering van de totale kosten van het OOP afgeweken wordt van het AB-besluit van 14 december 2017;
6. het inderdieneffect van € 1.300.000 niet adequaat is meegenomen in de aanstaande begrotingen;
7. in de begroting extra financiële buffers/ruimten zijn opgenomen in de vorm van onvoorzien en indexeringen waarvan vanuit de historie geconcludeerd kan worden dat deze niet nodig zijn;
8. op basis van de eigen vastgestelde waarderingstabel geen aanvulling van het weerstandvermogen noodzakelijk is.

Aldus besloten in de openbare vergadering van 24 mei 2022.

De griffier,

Mr. M. Verbeet

De voorzitter,

Drs. G.J.M. Cox